

Anmeldelse av utstillingen Måleren på Hå gamle prestegård

Skrekkblandet fryd av Sigrun Hodne

Billedkunst No.4 23.06.2009

Kan et bestemt sted gjenskapes på en ny plass? Er det i tilfelle snakk om det samme stedet? Dette er det første spørsmålet som dukker opp i møte med Maria Vagles installasjon på Hå.

I et lite rom i første etasje i det tidligere bolighuset på prestegården rekonstruerer Vagle den cubanske hekse Marias hus. I andre etasje vises en kort film, hvor vi så vidt kan se en sovende og nynnende Maria i en seng bak et blafrende forheng. Ansiktet forblir skjult, men kroppen hennes kan skimtes under hvite laken. Maria og huset hennes befinner seg i Havanna. Maria utøver svartekunster, hun har huset fullt av underlige magiske gjenstander, av krukker og glass og voodoo dukker. På Cuba har kunstneren Vagle leid et ledig rom i Marias hus. Og uten at Maria vet det, har Vagle satt i gang med å måle opp hjemmet hennes, centimeter for centimeter. Hun arbeider i skjul mens Maria sover. Nitid nedtegner hun alle detaljer, slik at hun nå i ettertid kan gjenskape hele husets interiør et helt annet sted på kloden.

Det gamle prestegårdsrommet med sine malte trevegger utgjør rammen. Innenfor denne rammen rekonstrueres Marias interiør i papp – et i seg selv ganske intetsigende og dødt materiale, som står i skarp kontrast til det emosjonelle innholdet i installasjonen. For det er ingen tvil om at vi har med en svært ladet fortelling å gjøre. Det er med skrekkblandet fryd Vagle gjenskaper Marias hus. En av kunstnerens største utfordringer er å klare å la det livløse materialet hun arbeider med formidle fortellingens intensitet. Det er viktig at betrakteren ledes helt inn i fortellingen, helt inn i Marias innerste rom. Vagle forsøker å løse denne utfordringen ved selv å være til stede i sitt eget verk. I store deler av utstillingsperioden vil kunstneren arbeide med installasjonen, slik at publikum kan delta i hennes prosess, og muligens derigjennom bli en del av verket.

Men hva med de innledende spørsmålene? Kan et bestemt sted gjenskapes i en helt annen setting? Huset til Maria består av fysiske gjenstander, men har først og fremst fått sitt spesielle særpreg gjennom en egenartet psykisk eller emosjonell atmosfære. Men atmosfæren er om mulig enda vanskeligere å gjenskape enn faktiske objekter, her nytter det ikke med millimeterpapir, for det er umulig å rekonstruere følelsen av å være inne i Marias hus ved hjelp av ting og konkrete gjenstander. Den emosjonelle opplevelsen kan kunstneren kun peke på, eller hentyde til. Den aktive betrakteren må selv gjøre fortolkningsarbeidet – og slik, ved tankens kraft, gå inn i trollkvinnen Marias hus.

I det forblåste jærlandskapet er det minst to hus som kjemper om oppmerksomheten – hekse Marias cubanske interiør spiller hele tiden både med og mot den dystre norske presteboligen, også den full av myter og mystikk. Slik tydeliggjør Vagles installasjon to eksotiske steder, steder som på et interessant og uventet vis forenes gjennom kunstnerens arbeid og publikums opplevelse av den totale installasjonen Måleren. I Marias hus.